

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Beogradska posvetovanja

Konferenca Balkanske antante se je morala radi naraslega gradiva zavleči in se bo zaključila šele danes. V ospredju obravnavanj so bila predvsem štiri važna vprašanja. Prvo vprašanje je stališče v balkanskem sporazumu organiziranih držav do dardanelskega vprašanja. V reševanju tega problema je bilo opaziti posebno zanimanje na to vprašanje, pri katerem se je aprotiralo stališče Turčije s predpogojem, da se turški državniški pred dokončnim sklepom glede eventualne zapore Dardanel še posvetujejo z ostalimi podpisnicami balkanskega pakta. Organično je s tem v zvezi drugo vprašanje, ki se tiče bolgarske težnje po izhodu na Egejsko morje. V tem vprašanju se pri večerajšnjih obravnavanjih še niso storili konkretni sklepi, ki naj bi natančno naznačili stališče podpisnic balkanskega pakta v tem vprašanju.

V središču razgovorov pa je bilo tudi stališče, ki ga naj zavzamejo v balkanskem paktu združene balkanske države do Albanije. Bila je izrecno zahteva Grd Albanije, da se Albanija ne prizna kot balkanska država, ker ne vodi nikakšne samostojne zunanje politike. Komunikacije se bo sicer šele danes izročil zastopnikom častopisja, zdi se pa na podlagi informacij, da so podpisnice balkanskega sporazuma pripravljene, da ugodijo tej želji Grčije in da se v tem oziru popolnoma priključijo grškemu stališču. S tem je izpadla iz kroga interesov balkanske politike Albanija in je sedaj še samo vprašanje, kako Bolgarijo čim tesneje prikleniti k frontu balkanskega edinstva in solidarnosti.

Četrta točka je v zvezi z grškim stališčem glede vprašanja obveznosti podpisnic balkanskega pakta, napram državam, ki so izven okvira tega sporazuma. Tudi v tem vprašanju se je doseglo popolno soglasje in se je sprejel turški predlog, v smislu katerega naj se v slučajih event. konfliktov uporabljajo in aplicirajo določbe pakta Društva narodov o napadanju in napadalcu.

Navzočne udeležence pomembne konference balkanske antante je na poseben način počastil knez namestnik Pavle, ki je na čast odličnim gostom priredil večeraj v Belem dvoru svečano kosilo, na katerega so bile povabljene poedine delegacije in razen tega drugi odlični gostje.

Z današnjim dnem pa prehaja Beograd v novo pozornost evropske politike. Danes popoldne se namreč pričnejo posvetovanja zunanjih ministrov male antante. Danes zjutraj ob 7.20 je prispel v Beograd čehoslovaški zunanji minister dr. K r o f t a s češkoslovaško delegacijo. Dr. Krofta se je s svojo delegacijo podal napreje na Oplenac, da počasti spomin velikega pokojnega kralja Ujedinitelja. Posvetovanja male antante se bodo tudi vršila v zunanjem ministrstvu. Zaključna konferenca državnikov male antante je predvidena za jutri ob 5. popoldne, ko se bo javnosti izročil službeni komunikat. V programu obravnavanj maloantantnih državnikov so predvsem posledice abesinskega konflikta, presoja problema remilitarizacije Porenja, uvedba splošne vojaške dolžnosti v Avstriji, ojačena revizionistična kampanja na Madjarskem, vprašanje zblizanja male antante s podpisnicami rimskega pakta. V središču važnih razpravljanj pa bo nedvomno vprašanje, kako izvršiti čim čvrstejšo organizacijo Srednje Evrope, ki naj v lažilnosti obstoječega stanja nudi jamstvo miru v Srednji Evropi in z balkansko antanto vred tudi jugovzhodni Evropi. Na-

Italija se vrača na evropsko pozornico

LONDON, 6. maja. »Daily Maily« prinaša razgovor svojega diplomatskega strodnika z Mussolinijem. Ta razgovor ima značaj mirovne ponudbe Italije Angliji. Mussolini je med drugim dejal: »Italijanska politika ni bila usmerjena na to, da bi na kakršenkoli način škodovala interesom britanskega imperija. Italija nikakor ne želi zasesti Egipta, kajti mi smatramo Egipt kot samostojno državo, ki je ni prištevati k Afriki, ampak k Sredozemlju. Razen tega je Italija že od nekdaj bila v najboljših odnosih z Egiptom. Tudi nima Italija niti najmanjših interesov v Sudanu ali v Palestini ter je popolnoma napačno, če se za spopade Židov in Arabcev v Palestini dela odgovorna Italija. Italija je z okupacijo Abesinije dobila, kar je nameravala, drugih kolonialnih zahtev nima. S tem se je Italija uvrstila med zadovoljne države. Mir z Abesinijo pa more biti samo rimski mir. Seveda se bo tudi drugim državam omogočilo v Abesiniji gospodarsko delovanje, pred vsem Angliji in Franciji. Italija se bo pa lahko sedaj še bolj kakor doslej posvečala evropskim vprašanjem.

Avstrijski režim se lahko ob najmanjšem incidentu zruši

PARIZ, 6. maja. V listu »Ere Nouvelle« se peča predsednik parlamentarnega odseka za zunanje zadeve Pavel Bastide z vprašanjem avstrijskega režima in avstrijske politike. Pavel Bastide ugotavlja, da predstavlja Schuschnigg in njegova vlada samo neznatno manjšino avstrijskega naroda. Vlada se lahko drži samo s podporo Italije. Obstoja nevarnost, da se režim pri najmanjšem incidentu zruši. Francija se bo morala po Pavlu Bastidu odločiti ali za italijansko ali za nemško solucijo avstrijskega vprašanja, pri čemer se bo morala dosledno držati zavzete smeri. Sedanjemu nevzdržnemu stanju v Avstriji je treba napraviti konec.

Napetost med Anglijo in Italijo se lahko ublaži ali zaostrí

ADDIS ABEBA, 6. maja. Laški oddelki so večeraj zvečer razobesili na laškem poslaštstvu italijansko trobojnico. Skupno z maršalom Badoglijem je prispel v Addis Abebo tudi svoječasni italijanski ataše v Addis Abebi, polkovnik Calderini, ki so ga kakor znano, ob izbruhu sovražnosti skupno s konzulom De Vincijem zaprli. Lahi so zasedli tudi obe neguševi palači, letališče, kolodvor in radijsko postajo. Pri vkorakanju je bilo proti Italijanom oddanih nekaj strelcev. Na večini hiš so plapolale bele zastave.

LONDON, 6. maja. Sedaj, ko je Abesinija premagana, so v tukajšnjih krogih pripravljeni priznati to dejstvo in na tej podlagi pripraviti podlago za mirovna pogajanja. Tudi se pričakujejo od strani laške vlade konkretni in sprejemljivi predlogi. Če bi Italija imenovala kateregakoli rasa kot »senčnega« cesarja, s katerim bi bilo možno formalno razpravljati, potem bi ta okolnost položaj zelo olajšala. Angleško-laška napetost pa bi se zelo zaostrila, če bi Italija hotela z Abesinijo postopati kakor s kolonijo.

Po neguševem umiku...

DŽIBUTI, 6. maja. Vojska rasa Našibuja na južni fronti se je likvidirala. Poslednja še disciplinirana in dobro opremljena armija, ki jo je organiziral turški general Vehib paša, se razhaja. Večarj sta se ras Našibu in njegov tehnični strokovnjak Vehib paša pojavila v Diridauri in sta krenila v Džibuti, kamor sta prispela večarj. Nato sta odpotovala v Berbero v glavno mesto britanske Somalije.

LONDON, 6. maja. Britanski poslanik v Adis Abebi je obvestil svojo vlado, da so laške čete večarj popoldne vkorakale v abesinsko prestolnico. Nekateri oddelki razbite abesinske vojske so se umaknili proti severu, izjavljajoč, da se bodo tamkaj uprli nadaljnjemu prodiranju Italijanov.

Pred sestavo vlade Ljudske fronte v Franciji

PARIZ, 6. maja. Seja vlade je trajala večarj zelo dolgo. Sarraut se je ba je odločil za demisijo. Zdi se pa da bo vodil državne posle do junija. Splošno prevladuje v političnih krogih mnenje, da ne bo mogoče izbežniti vladi levčarske ljudske fronte. Ne veruje se namreč, da bodo radikali lahko dolgo ostali v tej novi politični družini, kar je najbolj razvidno iz Herriotove izjave, ki jo je podal z ozirom na volilne rezultate, rekoč: »Jaz sem vedno spoštoval na vse strani ideje in osebe. Topot pa sem trčil na naravnost fanatično mržnjo, ki je prešla meje najbolj običajne spodobnosti. Bil sem prisiljen voditi težko borbo, kakor jo je morala voditi tudi vsa radikalna stranka«.

vzlic nekaterim pojavom v zadnjem času naj še bolj izkaže čvrsta povezanost Beograda, Prage in Bukarešte v presojanju vseh sodobnih pereh političnih vprašanj.

Pabecki

K OBČINSKIM VOLITVAM PRI SV. JURIJU OB ŠČAVNICI.

»Poned. Slovenec« je poročal, da je bilo oddanih pri nedeljskih volitvah pri Sv. Juriju ob Ščavnici za obe listi 753 glasov ali 74%. Pri tem se je očitno zmotil, ker znaša volilna udeležba 64.85%, ne pa 74%. Važno je pri tem pristaviti, da je volilo listo JRZ komaj 44.61% vseh volilnih upravičencev. Tudi ni odveč ugotovitev, da so pristaši JRZ spravili na volišče vse svoje pristaše do zadnjega, torej 100% udeležba pristašev JRZ, ki po so dosegli v dr. Korosčevi rojstni občini samo 44.61%.

MEDNARONA UNIJA.

Včeraj dopoldne je bilo pod predsedstvom podpredsednika senata dr. M. Ploja zasedanje Jugoslov. skupine Mednarodne unije. Za novega predsednika Jugoslov. skupine Mednarodne unije se je izvolil skupščinski predsednik S. Čirič.

V BEOGRAD JE PRISPEL

izredni poslanik in polnomočni minister Nizozemske za Rumunijo in Jugoslavijo dr. Hubrecht, ki ostane v Beogradu nekaj dni. Kakor znano ima to izredno poslaništvo sedež v Bukarešti.

IMENOVANJE NOVIH VOJNIH ATAŠEJEV.

Za vojnega atašea v Romuniji in Poljski s sedežem v Bukarešti je imenovan podpolkovnik Juraj Mušič, za vojnega atašea za Madjarsko pa je imenovan major Dragotin Miškovič.

IZVRŠNI ODBOR BIVŠE SDS

je imel v nedeljo v Zagrebu v prostorih Narodnega kola večurno sejo. Člani odbora so nato posetili dr. V. Mačka, pri katerem je bila pod njegovim predsedstvom večurna konferenca.

SRAMOTNI ODER

»Trg. list« od 30. aprila prinaša v uvodniku: »Ni več mogoče, da bi rudarji v naših slovenskih premogovnih revirjih še nadalje vzdržali sedanje železniške dobavne politike. Vpričo rastoče bede so le smešne fraze razlogi, da morajo državne železnice nabavljati premog le v državnih premogovnikih, ne glede na to, da postavljajo zvišane dobave iz zasebnih premogovnikov timoškega bazena te razloge na sramotni oder odkrite laži!«

POBOŽEN, VROČ POZDRAV.

Zagrebska »Istra« z dne 1. maja objavlja: »Italijanska revija »Rassegna di politica internazionale« je priobčila dobesedno govor, ki ga je imel milanski državni tožilec Eutimio Ranelletti ob otvoritvi XIV. sodnega leta pod fašističnim režimom. (Naslov predavanja: Mednarodna pravičnost in DN.) Posnemamo iz uvodnega pozdrava zbranim odličnikom: »...Posebno pobožen, vroč in globok pozdrav pa moram nasloviti vam, vaša eminenca kardinal Schuster, ki ste naš predragi svečenik in duševni oče... kajti še v vašem večerajšnjem govoru ste tako odlično izjavili: Italijanska zastava, ki nosi na abesinsko ozemlje Kristusov križ, trga verige sužnjem in gladi kot misijonarjem Evangelija. Naša vojna je zares vojna civilizacije in pravičnosti, vojna, ki edina more prinesiti resnični mir, tisti mir, ki je, kakor ste vi sami rekli, samo sad pravičnega Rima — ti odnesi Duceu zadnji naš poklik: A noi!«

Okna v svet

Usodne odločitve

Zanimive izjave pariškega časopisa

Kako globoko utemeljene so domneve, iznešene v našem nedavnem članku »Izza Rena in izza Abesinije« v pogledu na bodoče podvige Italije v Evropi, zlasti pa na Balkanu, nam dokazuje članek, ki ga je pred nekaj dnevi objavil pariški dnevnik »L'Oeuvre« o novih smernicah, ki bi jih morala zavzeti zunanja politika Francije. V članku so razpredene v glavnem sledeče značilne misli:

Odnosaji med Italijo na eni ter Malo antanto in balkanskim sporazumom na drugi strani so se zadnje čase znatno poslabšali, dasi bi bilo pričakovati njihovega izboljšanja pod pritiskom težav, ki so se pojavile, zlasti za Italijo, v mednarodnih odnosih. Izhodna točka tega nepovoljnega razvoja prilik je — zdi se — dejstvo nedavno podpisanih novih sporazumov med državami takozvanega rimskega trikotnika. S temi sporazumi je ustvarjena nova »mala zveza«, katere edini in pravi cilj je italijansko manevriranje na Balkanu. Zakaj v odredbah tega sporazuma ni niti sence kakšne obveze za države-podpisnice, da bi se sporazumevale s katerokoli državo v Srednji Evropi in na balkanskem polotoku.

Da drugi strani pa tudi Italija — kljub vsem svojim težavam v Afriki in Evropi — ni stavila nikakšne ponudbe svojim sosedom na Balkanu. Nasprotno: dasi je močno okupirana z vojno v Abesiniji, gradi še tudi utrdbe v Albaniji. Po sklepu nove pogodbe med Rimom in Tirano so Italijani začeli utrjevati Skadar in obale Ohridskega jezera ob jugoslovansko-albanski meji, dočim so dozdajne italijanske utrdbe v Albaniji imele za cilj sigurnost Drača.

Treba je dalje jemati v poštev, da Mala antanta in Balkanski sporazum vidita v Italiji največjo opasnost drugega reda. Ni izključeno, da je izvestna bojazen gotovih balkanskih držav pred novimi italijanskimi podvigi, ki bi jih mogle izzvati Duce-jeve zmage v Abesiniji, izzvala tudi zahtevo po zopetni utrditvi Dardanel. Vse te male države

so v skrbeh, ker vidijo, da Francija več ali manj žrtvuje Italiji na ljubo sporazum z Anglijo, in se mnogokrat zdi, da je pripravljena, v bodoče dati Italiji še mnoge druge koncesije. Zato so sedaj prenesle vse svoje nade na Anglijo, odnosno na francosko-angleški sporazum. Ako bi do tega ne prišlo, ne bodo države Male antante in Balkanskega sporazuma imele več možnosti, se še dalje naslanjati na Francijo in Anglijo in bodo pričele delati na zblizanju z Nemčijo. Zato je dolžnost odgovornih francoskih državnikov, da dobro in temeljito prouče prednosti sporazuma z Anglijo na eni in prednosti sodelovanja z Italijo na drugi strani.

Tako »Oeuvre«! Morda je sodba nekoliko preuranjena in nekoliko prevzetna, vsaj za vse one, ki smo bili vajeni samih slavošpevov na nezrušljivost političnega reda v Evropi, nastalega po veliki vojni ter prijateljstev in zavezništav. Za poznavalca današnjih prilik pa vsebujejo ugotovitve francoskega lista nedvomno bridko jedro krvave resnice sedanosti. Zato se tudi državni Male antante in Balkanskega sporazuma na svojih posvetovanjih, ki se vrše te dni v Beogradu, ne bodo smeli omejiti samo na lepe geste in stare parole o zavezniški in prijateljski zvestobi, ampak bodo morali posvetiti nekoliko globlje v celotni kompleks problemov, ki skoro dnevno znova vstajajo pred nami. In to tudi v slučaju, če bi bila potrebna kakršnakoli revizija zavezniških in prijateljskih pogodb z raznimi državami. Zakaj za našo politično bodočnost in zlasti za varnost Jugoslavije ne smejo biti merodajni izključno momenti iz preteklosti, kakor to tudi ni v slučaju Balkanskega sporazuma, pred katerega zaključkom je bilo treba preko marsičesa pogrniti plašč pozabljenja, ampak treba jemati v račun predvsem realnosti okrog nas, ki so že tu in katere je po logiki naravnega razvoja še pričakovati. Zakaj politika med narodij ni stvar čuvstev in sentimentalnosti, ampak trdih in neizprosnihih dejstev. V. S.

Kulturni razgledi

Koncert bratov Živko v Slov. Bistrici

Septet bratov Živko je priredil dne 2. maja v Slovenski Bistrici koncert z novo naštudiranim programom. Izbor programa, pa tudi njegova izvedba je vnovič pokazala, da zasluži septet v polni meri priznanje, ki si ga je že pridobil s svojimi dosedanjimi koncerti v Mariboru, Ptuj, Ljutomeru, Slovenjgradcu, Brežicah in drugod. V prvem delu koncerta (duhovne pesmi) se je lepo uveljavila monumentalnost skladb Lisinskega, Gallusa-Petelna in Foersterja, dokaz, da razpolaga septet s polno do nečim in dovolj homogenim glasovnim materialom. Drugi del programa je obsegal umetne pesmi; sem bi mogli pri-

šteti tudi Tajčevičeve »Pjesme od kola«, ki so bile sicer na programu med narodnimi. Sledile so narodne; najprej samospevi tenorista Avgusta Živka, slednjič pa zborovske skladbe; ta del večera je publiko še posebej ogrel, kar je seveda razumljivo.

Koncert je nudil v celoti prav lep glasbeni užitek, kakršnih smo na podželjelo zelo redko deležni. Tu vrši septet bratov Živkov s svojimi nastopi brez dvoma važno kulturno nalogo in dostojno propagando za naš glasbeni napredek. Zato mu želimo na tej poti še obilo uspeha!

Studenške novice

Občni zbor Ljudske univerze. V četrtek, dne 30. aprila se je vršil po predavanju, ki je bilo zadnje v tej sezoni, občni zbor studenške Ljudske univerze. Zbor je vodil predsednik g. župan Kaloh, ki je uvodoma podal pregled dela v preteklem letu. Spominjal se je umrlega podpredsednika g. Hrena, ki je bil duša Ljudske univerze od ustanovitve. Poročilo tajnika, neumornega g. Siterja je vsebovalo najprej pregledni historijat Ljudske univerze v Studencih, že devet let delujoče kulturne institucije. V preteklem letu se je pričelo precej pozno z delovanjem, vendar je bilo v pretečeni sezoni 13 predavanj najrazličnejše vsebine, med katerimi je bilo več s skioptičnimi slikami in 1 s filmskim predvajanjem. Povprečno poseča predavanja po 160 poslušalcev. Blagajniško poročilo je podal g. Pušnik. Hvalevredno je, da studenška

občina, to za delavski okraj važno institucijo lepo podpira, saj vsako leto prispeva po 2000 Din, ki je glavni vir dohodkov. Po razrešnici se je izvolil novi odbor s predsednikom g. Kalohom na čelu, podpredsednik je Vranc, tajnik Siter, blagajnik Pušnik, poleg tega je v vodstvu še 10 odbornikov. Predebatiral se je program za poletje. Nameravajo se prirediti tri ekskurzije, dve v tovarne in ena v muzej. Ljudski univerzi želimo v njenem jubilejnim letu mnogo uspehov.

Stare navade oživljajo. Za 1. maj so postavili v Studencih na dveh mestih velika, nad 20 metrov visoka mlaja. Prvi je pri g. Hartbergerju, drugi pa na »vasi«. Oba sta lepo okrašena, na vrhu pa plapolata državni zastavi. Za vztrajne plezalce pa so nastavljena različna mikavna darila. Prav je, da se poživljajo stare slovenske navade v neposredni bližini Maribora, ki so bile že v Studencih pozabljene.

Mariborske in okoliške novice

Mariborski šahisti so se postavili Aljehinu dobro po robu

22 : 10 : 8

Bivši šahovski svetovni prvak dr. Aleksander Aljehin je gotovo ena od najpopularnejših osebnosti v šahovskem svetu. Povsod, kjer je tekom svoje tritedenske turnee po Jugoslaviji absolvirал simultanke, so ga navdušeno sprejeli. Genialni šahovski mojster je prišel k nam včeraj popoldne ob 15.45 z brzovlakom iz Zagreba, kjer je v ponedeljek zvečer odigral svojo drugo simultanko. Na kolodvoru so ga pričakali in pozdravili zastopniki Mariborskega šahovskega kluba gg. R. Golouh, prof. Sila, F. Golec, dr. Danev in drugi funkcionarji MŠK. Odličnega matadorja je pozdravil na postaji v imenu mestne občine mariborskega ravnatelj g. Rodošek, Pohitel pa je na kolodvoru tudi naš velemojster g. Vasja Pirc, da izreče svojemu velikemu tovarišu iskreno dobrodošlico. Zvečer, točno ob napovedanem času, je prišel dr. Aljehin v spremstvu svoje soproge v veliko kazinsko dvorano. Dvorana je bila sinoči zasedena po prijateljih kraljevske igre, bilo jih je okoli 400. Večji del prostora je izpolnil ogromen četverkotnik, okoli katerega so zasedli mesta udeleženci simultanke. Ko se je dr. Aljehin pojavil v dvorani, so ga vsi prisotni navdušeno pozdravili. Odličnega gosta je najprej v imenu Mariborskega šahovskega kluba pozdravil predsednik g. Rudolf Golouh. Za pozdrav se je dr. Aljehin zahvalil v ruščini, nato pa je v nemščini predaval o svojih vtisih na turneji po naši državi. Med drugim je dejal, da je šah v Jugoslaviji od njegovega zadnjega obiska pred šestimi leti silno napredoval. Izrazil je tudi upanje, da se mu bo prihodnje leto posrečilo zopet priboriti svetovno šahovsko prvenstvo. Nato se je pričela točno ob 20.32 simultanka proti 40 nasprotnikom. Bili so to večinoma ašahisti iz Maribora, častno zastopani pa so bili tudi Ptuj, Slovenska Bistrica, Ljutomer itd. Udeleženci šahovske simultanke sicer niso tvorili kompletne šahovske elite, vendar so bili med njimi tudi nekateri znani mariborski šahisti.

Dr. Aljehin je pričel simultanko izredno naglo, tako kakor se pač spodobi bivšemu svetovnemu mojstru. Urno je korakal od šahovnice do šahovnice in se pokazal neprekošljivega mojstra v otvoritvah. Skoraj na vseh deskah je prešel v napad in tako pritiskal, da je izgledalo, da bo Maribor strahovito poražen. Tekom 20 minut je napravil skupaj okrog 400 potez, pozneje, zlasti proti koncu pa je začel vidno pešati in je proti jutru le z največjo težavo rešil nekatere partije. Dr. Aljehin se je, odkar smo ga zadnjič videli v Mariboru, močno spremenil. Zelo je shujšal. Tekom simultanke skozi 7 ur je neprestano kadil, svoje misli je imel tako globoko koncentrirane na šahovske deske, da se mu je nekajkrat zgodilo, da je gorečo cigareto dal narobe v usta...! Prijatelji kraljevske igre so se intenzivno udeleževali pri razmotrivanju posameznih partij. V četverkotju so bili poleg odličnega gosta še funkcionarji Mariborskega šahovskega kluba. Pohitevali so za dr. Aljehinom od deske do deske. Turnirski vodja gg. Vasja Pirc in prof. Sila sta poslovala neslišno. Marsikateri igralec ga je ob pojavu našega velemojstra milo pogledal ter tiho povpraševal

za nasvet. Toda g. Pirc je vselej skomignil z rameni ter molčal kakor grob. Predsednik MŠK g. Golouh in drugi funkcionarji pa so na tihem bodrili svojo gardo... Nekaj minut pred 22. uro pa se je nenadoma raznesla po dvorani vest, da je dr. Aljehin ponudil našemu igralcu Kukovcu remiz. Takoj se je podal na mesto bitke tajnik prof. Sila, toda izvedel je, da Kukovec ni hotel sprejeti ponujene mu remisa. Bitka je šla naprej. Ob 22.07 beleži prof. Sila prvi neuspeh dr. Aljehina. Kot prva partija sploh se je zaključila bitka med dr. Aljehinom in Krulcem iz Slov. Bistrice, ki se je končala remis. Šele poldrugo uro zatem, ob 23.31, je dosegel slavni matador prvo zmago, in sicer je kapituliral Zadinek. Ob 25 minut po polnoči je dosegel dr. Aljehin svojo drugo zmago, in sicer nad Barovičem. V kratkih presledkih sta še kapitulirala Maček in prof. Trobej. 11. minut pred 1. uro je dosegel Lobkov remis. Minuto zatem pa je Maribor dosegel prvo zmago, in sicer je bil zmagovalec bančni uradnik Josip Ostapovič. V naslednjem trenutku je kapituliral Skralovnik. Točno ob 1. uri jutraj pa je dosegel prof. Stupčan za Maribor drugo zmago. Tekom 25 minut je dr. Aljehin prisilil h kapitulaciji 4 igralce. Bili so to Ivanuš, Klajnsček, Kumlj in Kaspar. Ob 1.25 je dosegel Maribor po Schwabu tretji uspeh. Nekaj časa zatem je premagal dr. Aljehin Koblarja, ob 1.39 je bil zopet Fils, ki ga je premagal prvak. Pol ure zatem ni bilo »žrtev«, dokler ni ob 2.13 turnirski vodja prof. Sila »knjižil« peti uspeh Mariborskih šahistov. Bil je to Longer. Ob 2.20 se je udal Šostarič in pet minut pozneje tudi Strniša. Ob 2.26 Maribor zopet beleži uspeh, in sicer je bil dr. Scheibl tisti, ki je Mariboru priboril šesto zmago. Ob 2.51 in 2.53 sta remizirala z bivšim svetovnim mojstrom Krajnc in Bien, medtem ko sta morala kapitulirati Onič in Črtalič. Ob 3.08 je izgubil dr. Aljehin partijo proti Levačiču, s Kukovcem in Ferenčakom pa je remiziral. Okoli 3.15 so bili izločeni Lukež, Golež in Kovač, inž. Sotošek, Braniseli in Dornik. Remizirali pa so v tem času Frančik, Šuštar in Lokovšek. Ob 3.20 je dosegel Maribor svoj zadnji uspeh, in sicer je dr. Lippaj premagal matadorja. Ob 3.36 je Albaneže remiziral, kot zadnji pa je Lešnik izgubil proti dr. Aljehinu. Bilo je to ob 3.40. Nato je prof. Sila razglasil rezultate simultanke:

dr. Aljehin je dobil 22 partij, 10 remiziral, izgubil pa 8 partij.

Kljub pozni uri je vztrajalo v dvorani še okoli 100 prijateljev kraljevske igre, ki so bivšemu svetovnemu prvaku priredili topel aplavz. Z uspehom, ki so jih dosegli mariborski šahisti danes ponoči, smo lahko prav zadovoljni. Je to najlepši dokaz, da je šahovska kultura v Mariboru na precej visokem nivoju. Agilnemu Mariborskemu šahovskemu klubu, ki je vso prireditelj zrežiral pa gre čast in zahvala, da je omogočil, da se je simultanka sploh vršila v Mariboru. Prireditelj se je vršila v najlepšem redu, zakar gre zopet zasluga požrtvovalnim funkcionarjem Mariborskega šahovskega kluba. Mariborski šahisti pa so na tej uspehi lahko ponosni.

Lepi uspehi tezenskih strelcev

Tezenska strelska družina je zaključila vaje v sobnem streljanju v nedeljo 3. maja z zaključno tekmo, katere se je udeležilo kljub nestalnemu vremenu lepo število strelcev. Naši podporniki, to so v prvi vrsti tovarne »Splošna«, »Teksta«, »Reich«, »Kovina« in »Swaty«, kakor veleposestnika g. Rot in Wurzinger, obrtniki g. Šabeder, Seifrid, Plohl, Marin, Baric, Flis, Frangež, Kovačič, Čelan, Denk in Turin, kakor še drugi neimenovani dobrotniki, so poklonili toliko primernih daril, da je prejel vsak tekmovalec nagrado. Streljalo se je na razdaljo 12 m po 5 strelcev v tarčo in

figure. Uspehi od 100 dosegljivih točk je sledeči: 1. Šabeder Josip (98 točk, kar je doslej najboljši uspeh družine; tarča: 5 strelcev 48, figure: 5 strelcev 50 točk). 2. Luknar Marija (85 točk; tarča: 35, figure: 50 točk). 3. Luknar Franjo (80 točk; tarča: 30, figure: 50 točk). 4. Šostar Bogomir (80 točk; tarča: 40, figure: 40 točk). 5. Libiš Ivan (79 točk; tarča: 29, figure: 50 točk). 6. Ploj (78 točk). 7. Seifert (76 točk). 8. Kumer (75 točk). 9. Vešligaj Jože st. (74 točk). 10. Kerberling Gustav (71 točk) in Simič Ivan (69 točk).

Po tekmi, katera se je radi plove

predčasno zaključila, so se zbrali strelci v Baričevi gostilni, kjer se je predsednik družine br. Luknar posebno zahvalil vsem darovalcem, nabiralcem nagrad in čestital posameznim tekmovalcem. Posebej je še pozdravil kot goste vrle in odlične mariborske strelce državna pravaka gospo Vukmaničevu in profesorja Cestnika ter g. Vukmaniča, ki se vedno

odzovejo vabilu tezenskih strelcev. Br. profesor Cestnik je v imenu Mariborčanov čestital družini k lepim uspehom in slogi, ki vlada v družini in vabil vse strelce, da dokažejo tudi pri ostri strelski tekmi svoje sposobnosti. Po hudi borbi za točke pa je bil prav prijeten večer.

veljnika g. Ramšaka o nalogah sodobnega gasilstva in dela v mariborski gasilski četi.

Brezposelnost v Mariboru. V preteklem mesecu je bilo pri tukajšnji Borzi dela 270 brezposelnih oseb, in sicer 153 moških in 127 ženskih. Delo je dobilo 114. Koncem meseca je bilo v evidenci 1607 brezposelnih, in sicer 1280 moških in 327 ženskih. Na podporah je bilo izplačanih pri tukajšnji Borzi dela v aprilu 26.523 dinarjev.

Gledališke novice. »Direktor Čampa« za »Združenje gledaliških igralcev« in zadnjič. Opozarjamo na zadnjo uprizoritev Krajičeve tako uspele drame »Direktor Čampa«, ki si je s svojo telitno aktualnostjo in učinkovito obdelavo takoj pridobila občinstvo. Ta predstava, ki bo po znižanih cenah, se vrši v korist »Združenja gledaliških igralcev«. Igralci letos ne bodo sami razpečavali vstopnic, zato pa naj ljubitelji gledališča in prijatelji naših poštrenovalnih igralcev sami pohite ta večer polnoštevilno v gledališče! — V soboto premiera »Tujega deteta«, izredno duhovite in povsod s kar največjim uspehom igrane komedije mladega sovjetskega pisatelja Škvarčina, ki si zmagovitost osvaja oder za odrom. »Tuje dete« predstavlja brezdvomno najboljšo, kar je dala sedanja sovjetska dramatika v komedijskem žanru. Je z nenavadno prisrčnostjo, humorjem, pa tudi s fino ironijo risana slika današnjega ruskega življenja. To delo, ki ga sedaj igrajo pred vodno polnimi hišami po vseh jugoslovenskih odrih, je naštudiral glavni režiser J. Kovič, obenem in scenarist dela. Vstopnice se že dobe pri gled. blaginji. — Za »Združenje gledaliških igralcev« ter za igralski penzijski sklad bosta to nedeljo dve predstavi. Popoldne bo za »Združenje gledaliških igralcev« ponovitev letošnje najprivlačnejše in zelo zabavne operete »Sveti Anton, vsehi zaljubljenih patron«, ki je bila njena zadnja popoldanska predstava izvrstno obiskana. Veljajo znižane cene. — Zvečer pa bo za »Penzijski sklad gledaliških igralcev« prva ponovitev povsod s sijajnim uspehom igrane sovjetske komedije »Tuje dete«.

Raznašalca ali raznašalka za Pobrežje sprejme takoj uprava »Jutra« in »Večernika«. Današnji »mali trg« je bil dobro založen. Kmetje so pripeljali 5 voz krompirja in čebule, dva voza kurjinskih drv in 2 voza jabolk. Cene so bile iste kakor v soboto. Kozličev je bilo precej na trgu in so se prodajali po Din 30—60 za komad. Čebula se je podražila in sicer stane 1 kg 4—5 Din.

Nočno lekarniško službo imata danes v sredo Sirakova in Minařikova lekarna, jutri v četrtek Albaneževa in Vidmarjeva.

Na današnjem senenem trgu so prodajali seno po 35 do 45, slamo po 25 do 30 dinarjev za 100 kg.

Pasji davek za leto 1936. Z ozirom na odobreni proračun za leto 1936-37 se lastniki psov v smislu § 1. izvršilnih določb glede pasjega davka z dne 23. oktobra 1919, št. 17115 opozarjajo, da je plačati pri mestni blaginji do 31. maja t. l. za vsakega nad dva meseca starega psa letno pristojbino Din 150,— ter za pasjo znamko Din 2.50. Po 1. juniju se bode neplačani davek z v § 13. navedenih izvršilnih določb predvideno globo Din 100,— po mestnem eksekutorju izterjal, poleg tega pa dal konjaču nalog, da polovi one pse, ki jih zasači na javnem prostoru brez predpisane znamke ali samo s tujo znamko. — Predsednik: dr. Juvan.

Razstava Tujsko-prometne zveze v Mariboru na Zagrebškem zboru. Na spomladanskem Zagrebškem zboru, ki se vrši od 2. do 11. maja, je v glavni dvorani na galeriji velika tujsko-prometna razstava, pri kateri sodelujejo »Putnik« iz Beograda, tujsko-prometne zveze Sarajeva, Sušaka, Zagreba, Maribora in Ljubljane. Splošno pozornost je zbudila razstava tujsko-prometnih zvez Dravske banovine, ki jo je aranžiral g. Alfred Kralj, propagandi uradnik Tujsko-prometne zveze v Mariboru. Razstavljeni so trije velik reliefi, in sicer Dravske banovine, Slovenskih gor in Pohorja, dalje diarami Slovenskih gor, Maribora in Mariborskega otoka, modeli planinskih koč, 24 krasnih diapozitivov, fotografske povečave Ljubljane, Maribo-

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 6. maja: Zaprt.

Četrtek, 7. maja ob 20. uri: »Direktor Čampa«. V korist »Združenja gledaliških igralcev«.

Petek, 8. maja: Zaprt.

Sobota, 9. maja ob 20. uri: »Tuje dete« Red C. Premiera.

Nedelja, 10. maja ob 15. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. V korist »Združenja gledaliških igralcev«. Znižane cene.

Kino

GRAJSKI KINO. Samo dva dni Konrad Veidt v sijajnem senzacionalnem velefilmu »VEČNI ŽID«.

Sledi »Ne igray se z ognjem«. Izborna komedija.

Kino Union. Danes prekrasni velefilm nepozabne lepote »Črni angel«.

ra ter vseh večjih zdravilišč in letovišč Dravske banovine. Tujsko-prometna zveza v Mariboru je kot edina razstavila modele in diagrame, ki predstavljajo naeiktnejše sodobno propagandno sredstvo. Celotni aranžman daje lepo sliko turizma Dravske banovine in pomeni za Zagrebški zbor, po izjavi uglednih strokovnjakov, pravo senzacijo.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi: Podnevi precej oblačno, možnost neviht, nekoliko topleje, soparno.

Pojasnjena usoda. Poročali smo že o skrivnostnem izginotju 50letne Elizabete Gaibi, sestre posestnika Andreja Gaiblja iz Dogoš pri Mariboru. Ker je delj časa ni bilo domov, so se pričele za njo poizvedbe. Včeraj pa je Drava naplavila pri Zavrču truplo neznanke. Takoj so bili o tem obveščeni orožniki, ki so uvedli preiskavo, pri kateri se je ugotovila identiteta utopljenke, ki je identična z izginulo Elizabeto Gaibi, ki so jo pokopali na završkem pokopališču. Vzrok samoumora ni znan.

Nesreče brez konca. Petletna hčerka kočarja iz Cirkovcev Jožefa Kovačičeva je prišla po nesrečnem naključju z desno roko v stroj, ki ji je zmrcvaril desno roko. 69letni posestnik Franc Nikel iz Selnice ob Muri je padel s skednja in si strl levo roko. Oba ponesrečenca se zdravita v tukajšnji splošni bolnišnici. — Nevarne opekline je zadobila pri pranju 16 letna služkinja Jožefa Medvedova. Reševalci so jo prepeljali v bolnišnico.

Kolesa kradejo. Vključ nešteti svabilom in tatvinam kolesarji vse premalo pazijo na svoja kolesa. Ne mine dan, da ne bi temu ali onemu zmanjkalo kolo. Tako je včeraj ukradel neznan tat mizar skemu pomočniku Josipu Kovačiču izpred gostilne »Pri lokomotivi« v Frankopanovi ulici, novo, 1800 dinarjev vredno kolo, znamke »Waffenrad« z evidenčno številko 29365. Kolo je včeraj ukradel nekdo tudi čevlarskemu mojstru Rudolfu Babiču. Kolo je vredno 1000 Din in ima evidenčno številko 9150.

Poljičanske novice

Osebni vesti. Premeščen je iz Poljičan v Zidani most prometnik Pavšer Alojzij, v Poljičane pa pride iz Celja prometni uradnik Podgoršek Martin.

Sporna gibanje

ISSK Maribor v Ljubljani. V nedeljo 10. t. m. bo gostoval ISSK Maribor v Ljubljani, kjer bo odigral proti SK Ljubljani prijateljsko tekmo.

Delegiranje sodnikov (službeno). V nedeljo dne 10. t. m. vodijo tekme: prvenstvo Ptuj-Lendava v Ptuj ss Lichtenberg; prvenstvo Mura-Gradijski v M. Soboti ss Schneller, prijateljska Rapid-Celje ss Jančič; predtekmo kandidat Konič. Vnovič in poslednjikrat se naprošajo sodniki, da v poteku tega tedna poravnajo vse obveznosti do poverjeništvu — sicer jih ni mogoče vpoštevati pri delegiranju. Opozarjajo se klubi in kandidati, da se bodo izpiti za nogometne savezne sodnike vršili v Mariboru najpozneje v prvi polovici junija. Prijave sprejema poverjeništvu.

Slovesno mariborsko jurjevanje

Kakor vsako leto je tudi letos mariborska vojaška posadka skupno z narodnim občinstvom proslavila tradicionalno jurjevanje na tezenskem vojaškem vežbališču. Že rano so se danes zjutraj podali na vežbališče močni vojaški oddelki z vojaško godbo na čelu. Jurjevanja se je udeležil v celoti častniški zbor mariborske garnizije z mestnim poveljnikom generalom g. Milenkovičem na čelu. Navzoči so bili tudi predstavniki vseh civilnih državnih in samoupravnih uradov kakor tudi zastopniki mnogih patriotičnih

mariborskih organizacij. Častno je bilo zastopano Sokolstvo po župnem jezdnem odseku. Pot radicionalnih obredih se je »azvilo na prostornem vežbališču praznično razpoloženje, ki je trajalo skoro ves dopoldne. Okrašen z zelenjem in po mladanskim cvetjem so se vračali vojaški oddelki z godbo na čelu v mesto. — Slovesno, kakor prejšnja leta, je Maribor proslavil velik narodni praznik, ki ima svoj vzor v slavni zgodovini jugoslovenskega naroda.

Tragikomičen prizor ali zgodba o nočnem skakanju v ribnik

V noči na sredo je bila zbrana večja družba, ki je dala živahnega duška svojem veselju in ki se je pri dobri kapljici imenitno zabavala. V družbi je bila tudi 23letna Micka P., stanujoča nekje na Pobrežju. Vesela družba pa je kmalu radi malenkostnega incidenta treščila skupaj in nastal je ogorčen tepež ter so odmevali udarci klofut in bunk. Vso zadevo si je Micka vzela tako zelo k srcu, da je nehaloma izginila iz družbe in pohitela v noč — proti Trem ribnikom. V očitni depresiji se je pognala v prvi ribnik, to-

da že v naslednjem trenutku si je premislila in pričela klicati na pomoč. Medtem pa je njena družba postala pozorna radi njene dolgotrajne odsotnosti in je hitela za njo. Prišli so ravno v zadnjem trenutku, da so obupano Miciko rešili iz ribnika vso upehano, premraženo in zdelano. Pozvani reševalci so jo odpremili v splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki s takojšnjo pomočjo rešili življenje. Vzrok njenega dejanja, pri katerem gre za očitno poizkus samomora, ni točno znan.

UMIRANJE MARELIC.

Kakor lani, se opaža tudi letos, da mnogo mareličnih dreves pogine. To povzroča baje neki črv, ki drevesa pod skorjo razjeda. Tega »črva« žalibog nisem videl, vendar je to le ličinka gotovega hrošča ali, kar pa je manj verjetno, gosenica kakega metulja. S stališča entomologa bi priporočal, da se vse veje oz. cela drevesa, takoj ko se opazi, da ginejo, odžagajo in sežgejo. To pa se ne zgodi, temveč se pustijo take veje in drevesa še nadalje v vrtu. Pusti se tedaj ličinki ali gosenici priložnost, da se razvije v popolno žuželko in zarod na drugih drevesih nadaljuje. Če pa se napačne veje ali drevesa pravočasno oddestrani in sežge, se zarod ugonobi. Predpričan sem, da bi se na ta način epidemija ublažila, mogoče tudi odstranila, če bi se to vsepovsod pravočasno in temeljito zgodilo, ako je ta »črv« žuželka, kaktera živi samo na marelicah. Gotove žuželke žive namreč samo izključno na gotovih rastlinah, nekatere pa niso izbirčne in se zadovoljijo z različno hrano. Moje mnenje je, da bi v tej zadevi koristil pouk od strani organov sadiarske in vinarske šole. — A. N.

Kam pojdemo?

Oglejte si prvovrstni spored v Kinokavarni. Najboljši plesalec, kakor tudi komik, ki vas izborna zabava. Solidne cene, prvostna postrežba.

»Nanos«. Vsak Jugoslovan naj ve, da sta 13. in 14. junij posvečena našim zašujenim bratom. Oba dneva pokažimo, da kri ni voda! Jutri v četrtek ob 20. uri obvezan članski sestanek v društvenih prostorih.

Sokolsko društvo Maribor I. Seja prireditvenega odbora bo danes ob pol 20. uri na letnem telovadišču. Po seji prireditvenega odbora bo istotam seja upravnega odbora. Udeležba za člane prireditvenega in upravnega odbora obvezna. Zdravo, tajnik!

Društvo »Jadran«. Današnja redna mesečna seja odpade radi priprav za koncert v Murski Soboti. Udeleženci, pevci se obveščajo, da odpotujejo v Mursko Sobotu v soboto ob 14.30 uri z avtobusom izpred Narodnega doma. Preds.

»Staribor« ima v četrtek, dne 7. majnika ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma svoj sestanek. Na dnevnem redu je: 1. Nadaljevanje debate o referatu g. dr. Senekoviča. 2. Predavanje g. prof.

Baša o najnovejših izkopinah iz rimske dobe v Št. Lju ter kulturni stopnji tedanjih prebivalcev.

Tujskoprometna Zveza Putnik in SPD Maribor priredita v sredo dne 6. maja filmsko predavanje najlepših turističnih predelov Avstrije. Prikazani bodo filmi iz Tirola, Koroške in Grossglocknerja. Slednji film bo posebno zanimiv tudi za avtomobiliste, ker nam bo prikazal mogočno cesto Hochalpenstrasse Grossglockner. Predavanje se vrši v kinu Apo lo ob 20. uri in traja dve uri.

O tem in onem

Iz železniške službe. Za poverjenika strojnega oddelka pri tukajšnjih železniških delavnicah je imenovan Miloš Ačimović, doslej v Nišu.

Duhovniška vest. Za konzistorialnega svetnika in nadekana v naddekanatu Maribor levi breg je imenovan stolni kanonik dr. A. Osterc.

Najstarejša usnjarna v Mariboru ustavila obrat. S 1. majem je popolnoma ustavljen obrat v tovarni usnja Valterja Halbārtha pod državnim mostom. V tovarni, ki je v zadnjem času silno skrčila obrat, je bilo v mesecu aprilu zaposlenih komaj še 9 delavcev, ki so bili vsi odpušteni.

Redka starost. 1. maja je obhajal upokojeni tapetnik g. Ferdo Klausberger svoj 90. rojstni dan. Rojen je bil na ta dan leta 1846 v Bakru in je bil 40 let zaposlen v mariborskih delavnicah bivše južne železnice. Še pred izbruhom svetovne vojne je stopil v zaslužni pokoj in prejel ob tej priliki posebno pohvalno pismo za zvesto in vestno službovanje. Klausberger pa se je tudi vneto udeleževal kot glasbenih pri železničarskem godbenem društvu »Drava«. Za svoja leta je kljub pomankanju, v katerem preživlja pozno jesen svojega življenja kot staroupokojenec, še krepak in čil. Za njegovo 90-letnico se ga bo prav gotovo spomnila tudi »Drava«, na katero je še danes jako ponosen.

Nedeljeno uradovanje bo na rotovžu pričeni z 11. t. m. in sicer bodo uradne ure od pol 8. do pol 14.

Stara mariborska generacija izumira. V visoki starosti 82 let je preminil na Ruški cesti 13 zasebnik Marko Grisold. Žalujemo naše toplo sočutje!

Gasilsko predavanje bo jutri dne 7. t. m. ob pol 9. zjutraj v Gasilskem domu. Predavanje je namenjeno mariborskemu učitelstvu. Na sporedu je predavanje po

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

»To ne bo tako lahko, gospod predsednik«, je ugovarjal notranji minister. »Ako so izpovedi inženjerja Gala točne — in nobenega vzroka nimamo dvomiti — potem se bo starec uprl z vsemi svojimi tajnimi, paravnost genialnimi sredstvi. Preden mu pridemo do živega, poteče lahko nekaj dragocenih dni. Zato predlagam znova: Pojasnimo svetu vso zadevo z izjavo, da bomo takoj storili vse, da se nadaljnje delo tega norca onemogoči, svet pa naj takoj sklene vse mednarodne spore in se združi v skupni obrambi proti pošastim.«

»Ker vidim, da je sklenitev soglasnega sklepa nemogoča,« je povzel ministrski predsednik, »odrejam glasovanje o stavljenih predlogih. Glasuje se poimensko.«

Pri glasovanju je zmagal predlog, da se svetu sporoči, da je vlada prejela ovadbo, da je vzgojitelj pošasti, ki so napadle Italijo, maklenski graščak dr. Servacij Evarist skupno z biologom profesorjem Hilarijem Kabajem. Vlada bo

zadevo preiskala in ukrenila vse potrebno, da se nadaljnje delo graščaka in učenjaka onemogoči. Obenem apelira na vse narode, da ji pri tem pomagajo potkom svoje diplomacije in eventuelno tudi vojske. Sledila je obsežna razlaga in utemeljitev z opisom poteka dogodkov. Zunanji minister je odstopil.

XVIII.

Dr. Servacij Evarist in profesor Hilarij Kabaj sta se dvignila v nekaj minutah v višino več tisoč metrov in usmerila svoje letalo naravnost proti Maklenu, kamor sta prispela v času, ki je presegal skoraj vse rekorde, celo Evaristove. Poročilo rimske radiofonske oddajnice ju je vrglo iz tira; pozabila sta na boj pošasti in njihovo nadaljnjo usodo. Sedaj so ju čakale druge, vsaj trenutno važnejše naloge. Treba je bilo pripraviti se na obrambo vsega, kar sta zasnovala in pričela, predvsem pa lastnega življenja in Maklena.

Ko se je njuno letalo spustilo na maklensko teraso pred hangarjem, je skočil dr. Servacij Evarist iz njega tako naglo in hlastno, kakor da mu je komaj dvajset let. Sluga Damaz ga ni niti utegnil pozdraviti, moral je že prej odgovorjati na njegova divja vprašanja:

»Kaj se je zgodilo?«
»Ne vem, gospod.«
»Povej, ali te na mestu ubijem!«
»Ne vem, kaj naj povem.«
»Kje je inženjer Gal?«
»Odpotoval je, gospod.«
»Kdaj?«
»Včeraj popoldne.«
»Kako?«
»Z letalom.«
»S kom?«
»Z gospodično Apolonijo in pilotom Urbanom.«

»Na kakšnem način?«
»Ne vem, gospod.«
»Zakaj si jim to dovolil?«
»Opazil sem njihov odlet šele potem, ko so že izginili v višavah.«

»Kako so odprli hangar?«
»Ne vem.«
»Vsi ste jim pomagali, sedaj pa ničesar ne veste.«
»Prisegam, gospod, da jim nisem po-

magal. Kako naj bi vedel, da namera-važjo odleteti in — da ne smejo?«

»Brez mojega dovoljenja ne sme nihče z Maklena in nihče na Maklen. Ne veš tega?«

»Vem, gospod; vendar, mislil sem...«

»Kaj si mislil?«

»Da so odpotovali po vašem naročilu. Vsi smo mislili tako. Kako naj bi tudi odprli hangar in vzeli letalo, ako jim vi niste tega dovolili in jim dali ključ.«

»Pokliči Sinezija Manerta!«

»Tako!«

»Hitreje!«

»Prosim.«

Ko se je prikazal mehanik Sinezij Manert, je planil maklenski gospod prav tako naglo k njemu, kakor prej k slugi Damazu:

»Pojasnite mi vse to, Manert!«

»Vem samo, kar vam je povedal že Damaz.«

»Nič drugega?«

»Nič, gospod.«

»Pomagaj mi preiskati zapirala hangarskih vrat!«

»Prosim.«

Doktor in mehanik sta stopila k le priprtim vratom in si ogledala zapirala.

»Tri sto hudičev!« je zaklel dr. Evarist.

INDANTHREN BLAGO ZA DEČVE prinaša TEKSTILANA BÜDEFELDT

Ia življenja in sveta

Mrčes ugonablja več ljudi kakor svetovna vojna

Škodljive žuželke sovražnice človeštva — Zanimivosti z entomološkega kongresa v Londonu — »Sovražnice človeštva št. 1«

V Londonu je bil pred nedavnim kongresu prirodnoslovcev entomologov iz vseh krajev sveta. Močno so bile na kongresu zastopane zlasti tiste države, ki jih najbolj ogražajo škodljive žuželke. Kongres je bil pravi vojni svet, kjer so zbrani učenjaki se posvetovali in dogovorili, kako bodo najuspešnejše napovedali vojno škodljivemu mrčesu, ki uničuje polja in nasade, ki ograža ljudsko življenje.

Boj proti škodljivemu mrčesu je naloga vsega človeštva. Neki angleški list je ob priliki kongresa naglasil, da so škodljive žuželke »sovražnice človeštva št. 1«. Kako nevarne so za človeka, naj omenimo samo, da so v enem letu v Indiji povzročile smrt 1.600.000 ljudi. Na kongresu je med drugim ravnatelj

londonskega zavoda za entomologijo Guy Marschal navedel nekaj zanimivih podatkov o boju, ki ga vodi človeštvo ve dno uspešno proti škodljivemu mrčesu.

Uvodoma je ravnatelj Marschal naglasil, da si naša javnost še danes predstavlja prirodnoslovca kot človeka, ki se z mrežo v roki podi po poljih in livadah ter lovi žuželke, jih nosi v svoj kabinet in jim poišče latinsko ime. Takšni predsodki so pogrešni. Današnji moderni entomologi so nad vse praktični učenjaki, ki nudijo človeštvu ogromne koristi. Brez njihove pomoči in pomoči nekaterih ptic, ki uničujejo mrčes, bi pretila človeštvu velika nevarnost pred škodljivimi žuželkami.

Zavod za entomologijo v Londonu prejema na teden na tisoče pisem od far-

merjev, ki iščejo nasvetov, kako bi se ohvarovali mrčesa, ki jim uničuje polja, travnike in nasade. Obenem pošilja zavodu žuželke, ki jih učenjaki proučuje, da zamorejo svetovati sredstva za obrambo pred temi najmanjšimi, a tako nevarnimi sovražniki človeštva. Iz bojev proti škodljivemu mrčesu je omembe vreden primer za časa gradnje Panamskega kanala. Polkovnik Gorgas je dosegel takrat uspeh, ki je enako vreden uspehu na bojnem polju. Posrečilo se mu je namreč ugonobiti roje moskitov, ki so v razmeroma kratkem času povzročili smrt 22.000 delavcev.

Kako ogromno škodo povzroča mrčes, so nam dokaz južno afriške miije, kjer povzročajo kobilice vsako leto milijonsko škodo. Proti kobilicam, ki so vedno

bolj nevarno in nadležno se bori človek danes celo z letali. Vendar je ta boj zelo drag, če pomislimo, da stane samo en napad na kobilice iz zraka v našem denarju okrog milijon dinarjev. Londonski zavod za entomologijo razpošlje vsako leto na vse kraje sveta ogromno številno parazitov, ki uničujejo škodljivi mrčes. V Avstralijo pošilja redno vsako leto zaboj ličink, tako zvane žuželke »Alysia manducator«, ki uničuje neke vrste avstralske muhe, ki napadajo ovce in povzročajo na ta način škodo, ki gre vsako leto v milijarde. Škoda, ki jo povzroča mrčes v Kanadi, je precenjena letno na štiri in pol milijarde dinarjev. V Indiji dosega višino do 30 milijard, v Ameriki pa celo okrog 70 milijard dinarjev.

Bajne pa so tudi vsote denarja, ki jih izdajajo vsako leto posamezne države za pokončavanje škodljivega mrčesa. Naj omenim samo Ameriko, ki žrtvuje v ta namen vsako leto nad 360 milijard v našem denarju. Suhe številke nam torej dovolj zgovorno pričajo, kako ogromno škodo povzroča mrčes narodnemu gospodarstvu in koliko truda zahteva boj, da bi se preprečila škodljivost mrčesa.

Razne vesti

Zborovanje naših sodnikov. V nedeljo 3. maja 1936 je imelo »Društvo sodnikov kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana« v Novem mestu svoj letošnji redni občni zbor v prisotnosti društvenih delegatov in ob izredno obilni udeležbi ostalega članstva iz vseh krajev Dravske banovine. Na občnem zboru se je razpravljalo v popolni enodušnosti navzočih o vseh perečih vprašanjih, ki se tičejo nučnosti izboljšanja socialnega položaja sodnikov in drž. tožilcev v naši državi. Na osnovi teh razprav se je soglasno sprejela resolucija s temeljno zahtevo, da se v svrhu zajamčenja popolne neodvisnosti sodstva kot glavnega predpogoja za uspešno ohranitev visokega nivoja pravosodja v naši državi čim prej uzakoni novi sodniški zakon, kakor je v načrtu že pripravljen v ministrstvu pravde. Zborovalci so zato pooblastili odbor, da takoj z vso intenzivnostjo pokrene na merodajnih mestih akcijo za takojšnjo predložitev omenjenega zakonskega načrta zakonodajnim korporacijam v izglasovanje, da se s tem pravočasno pripravi pot v dobo ustavno zajamčene neodvisnosti sodstva, ki je z določbo čl. 119. ustave suspendirana še do 3. septembra t. l. Izvolila se je z neznatnimi spremembami vsa dosedanja društvena uprava s

predsednikom g. nam. viš. drž. tož. in priv. docentom dr. Avg. Mundom na čelu.

Ruške novice

Bralno društvo v Rušah, ustanovljeno pred 70 leti, v dobi narodnega probujenja, ki je takrat vršilo važno poslanstvo proti raznarodovalnim vplivom, praznuje dne 17. maja t. l. svojo 70letnico, ob kateri prilika hoče posvetiti eden dan spominu tistih vrlih mož, ki so bili duša takratnega prosvetnega dela in veliko pripomogli k slovesu starodavnih Ruš. Društvo črpi svoje prosvetno-kulturno delo še danes s svojo ljudsko knjižnico, ki nudi vsakomur mnogo čtiva za izobrazbo in razvedrilo.

Ptujske novice

Nevarna tatava. V zadnjem času se je klatila v Ptuj neznan mlada ženska, ki se je kretala navadno okrog manufakturnih trgovin. Ko je opazila, da je v trgovini več strank in je trgovsko osebje zaposleno, se je pojavila v trgovini in zahtevala najfinejše blago, posebno pa svilene robe. V navalu je porabila priliko in z bliskovito naglico pospravila ukradene stvari v že pripravljeno torbo. Trгоvec je prišel na sled tatvini šele tedaj, ko je bila tatava že na pro-

stem. Pritožbe o tatvinah so se množile. Končno pa se je policiji vendar posrečilo, nevarno tatavo prijeti. Na stražnici so ugotovili, da je identična s 26-letno Angelo Horvat, stanujočo v Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Nadalje so ugotovili, da je že večkrat radi tatvine predkaznovana. Na obvestilo ptujske policije so orožniki v njenem stanovanju izvršili hišno preiskavo, pri kateri so našli celo skladišče ukradenega blaga in znaša škoda več tisoč dinarjev. Blago so orožniki zaplenili in dobijo oškodovanci isto nazaj. Koliko ukradenega blaga pa je že razprodala, bo dognala šele sodna preiskava.

Dober nasvet.

— Draga žena, svetuj mi, kaj naj storim? Vso noč ne morem spati.
— Izpij vsake pol ure kozarek jikerja.
— Meniš, da mi bo to pomagalo?
— Tega ne vem. Le čas ti bo tako hitreje minil.

Mali oglasi

Službo dobi

NATAKARICA. samska, zmožna slovenskega in nemškega jezika, ter kavcije Din 500.— se sprejme. Nekrep. Smetanova 59. 2224

TRGOVSKEGA POMOČNIKA mlajša moč, ki govori tudi nemško in ki se je izučil mešane trgovine na deželi, sprejemem s 15. majem. Ponudbe na upravo lista pod »Sv. Lovrenc na Pohorju«. 2232

V službo sprejemem starejšega **MLINARJA** z malo družino na deželi na račun ali v najem. Kavcija Din 5000. Gamza, p. Zg. sv. Kungota. 2231

Stanovanje

TRI GOSPODE sprejemem na dobro domačo hrano in stanovanje. Vojašniška ul. 10-1. 2233

Sobo odda

ODDAM PRAZNO SOBO. Trdinova 2. Melje. 2225

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inzerentih!

Razno

VSAK PETEK POSTRVL orado, skombrl. V soboto in nedeljo fazani, zajci, srna. Hotel »Mariborski dvor«. 2230

KEGLJIŠČE.

novourejeno, za dame in gospe (za klube en večer se prosto), dobra kapijica in vrstna kuhinja. Se priporoča A. Senica, restavracija in kavarna »Plzenski dvor« Tatzenbachova 5. 2212

MILOSTIVA!

Vaš krznem plašč čez poletje najsrbneje shranil krznar Semko, Gosposka ul. 37. Obenem ga za polovično ceno popravi in modernizira. Prijavljeno šele v jeseni pri prev. 1935